

Türkiye ilaçta, yerlileşme atağıyla üretim merkezi olmaya aday

Sağlık sektörü bir buçuk yıldır en tarihi faaliyet sürecini yaşıyor. Dünyanın ortak derdi COVID-19 salgını, sektörde topyekün bir seferberlik hali oluşmasına yol açtı. Bir taraftan COVID-19'a karşı aşı projeleri devreye girerken, diğer yandan daha sessiz ve derinden sözkonusu salgına dönük uzun vadede sonuç verecek ilaç araştırmaları sürdürülüyor.

Tam bir teyakkuz hali var dünyada. Devletler aşı için milyarlarca dolarlık kaynak aktardı ilaç şirketlerine. Piyasaya sürülen aşular büyük bir ekonomi yarattı. Yanı sıra ciddi adaletsizlik de. Bu konuda rakamlar hızlı değişiyor. Geçen aylarda DTO tarafından yapılan açıklamada, üretilen aşuların yalnızca yüzde 0.2'sinin düşük gelirli ülkelere ulaştığına, yüzde 87'sinin yüksek gelirli ülkelere gittiğine dikkat çekiliyordu.

Türkiye sağlık sektörü de bu yoğun hareketlilikten payını alıyor. En çok da aşı ile ilgili projeler olabildiğince hızlı yürütülüyor ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından. Halen Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nun (TÜBİTAK) desteğiyle 17 yerli aşı çalışması üzerinde çalışılıyor.

Yerli aşı için çalışmalar sürüyor

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, yerli aşı çalışmalarını arasında en ileride olan ve TÜSEB desteğiyle Kayseri Erciyes Üniversitesi'nde geliştirilen aşıda Faz-2 aşamasının bittiğini duyurdu. Faz-3 aşamasına ise 2-3 hafta içerisinde geçileceğini belirten Koca, Eylül ayında bu aşamanın tamamlanacağını ve başarılı olması durumunda seri üretime

geçileceğini belirtti. Koca, "Yakın zamanda yerli aşı üretimiyle toplum başışıklığını gerçekleştireceğiz" dedi.

Yerli ve milli hamlesi sonuç verdi

Aşı üretimine yönelik hızlı bir çalışma temposu içerisinde olan Türkiye ilaç endüstrisi, 2016'dan bu yana önemli bir misyonun da üstlenicisi oldu. Yerli ve milli ilaç sanayiine yönelik 5 yıl öncesinde hükümet tarafından atılan adımlar, aradan geçen zaman içerisinde önemli sonuçlarını ortaya koymaya başladı.

İlaç sektöründe son altı yıl içerisinde toplam 20 milyar TL tutarında sabit yatırım teşviği alındı. Bu yatırımlarla 9 bin 315 kişiye yeni iş olanağı yaratıldı. İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası verilerine göre 2015-2020 yılları arasında ilaç sektöründe üretim yüzde 52.4 oranında artış kaydetti. Bu süreçte yurt içinde üretilen ilaçların değerinde payını ilk kez yüzde 50'nin üzerine çıkardı. Kutu ölçüğünde ise bu oran yüzde 90'lara dayandı.

2016'dan bu yana sürdürülen yerli ve milli ilaç politikaları meyvelerini vermeye başladı. İlaç endüstrisi üretim kapasitesini hızlı büyütürken, toplam ihracat da 2 milyar dolar sınırını zorluyor.

Sektör ihracatı 2 milyar dolara uzanacak

Türk ilaç endüstrisi 2020 yılında Avrupa Birliği, Bağımsız Devletler Topluluğu, Kuzey Afrika ve Ortadoğu başta olmak üzere 177 ülkeye ihracat gerçekleştirdi. İlaç endüstrisinin ihracatı 2020 yılında yüzde 27.3 artışla 1.84 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Sektörde geçen yıl ilaç üretimi için 815 milyon dolar tutarında hammadde ithalatı yapıldı. İlaç endüstrisi 2020 ihracatı ile Türkiye toplam ihracatındaki payını ilk kez olarak yüzde 1'in üzerine çıkarmayı başardı.

Bu yıl için çift rakamlı bir ihracat büyümesinden söz ediliyor. 2021 sonu ihracat hedefi yüzde 10'un üzerinde büyüme ile 2 milyar dolar olarak kondu.